

Nuorttanaste

„Mutto go si oidne naste, de sadde si illoi.“

„Son (Jesus) læ dat čuvvgis iddedes guovse-naste.“

Nr. 6.

15. jakkegærdde.

»Nuorttanaste« maksa ovta kruvna jakko-
dagast, blaðde dinggujuvvu juokke poasta-
rappe bokte.

30. Mars 1913.

»Nuorttanaste« olgusboatta guovte gærde
manost — dam 15ad ja dam 30ad bæive
juokke manost.

Ingemann ja engel vuov- dest daihe Moft Ibmel fievreda su manaidest.

Okta danska salbmadakke, Ingemann, muittali okti, atte go son læi guossest su ustebides lutte, ja go son aigoi vuolget sidi manned ækked, de datto su ustebak čuovvot su sidi dam varalaš sevdnjis ja sukkis vuovde čada, mutto son halidi okto vagjolet ja navdašet vuovde jaskadvuoda ja rafhe. De valdi son æro su ustebidesguim ja vulgi ruoktot illo vaimoin. Mutto go son læi vagjolaam ovta gaska ja boattam vuovde sisa, de bodi ballo su bagjeli, ja son fertti luottadet čibbedes ala dam rafhetesvuoda siste; ja go son læi rokkadallam, læi buok ballo vassam; son manai hiljanet ja iloin sidi.

Manga jage mannel doppelalai okta bæggalmas bagjelduolbme sæmma mæcest fanggan. Digge oudast addi dat fanga cuovvovaš čilggitusa duobmari:

„Mon læm ovta have čokkam vuovdest ja faktim dam boares Ingemann; mon dittem, atte son læi mannam nubbe bællai vuovde, ja mon faktijim su, go son galgai mannat ruoktot.“

„Manne diktet don su mannat alma duottadkætta?“ jœrai duobmar.

„Juo, dat læi okta gutte čuovoi su; son i læm okto,“ vastidi bagjelduolbme.

Dam fanga dovdstus almutuvvui mannel dam boares dikti-jœgjai, gutte burist muiti dam datusa vuovdest ja su čilggemættos ballo. Dal læi čilggitus gavdujuvvum. Ibmel læi diktam su engelas čuovvot Ingemann sidases. Son i læm oaidnam engela mutto Ibmel læi diktam rievvara oaidnet engela.

„Son galgga addet su engelidasas goččoma du hærrai atte si galggek varjalet du buok du gæinoi alde.“

Salm. 91, 11.

Jesus oktanassi.

Okta bæggalmas govvamali-jægje, Leonardo da Vinci, bargai viššalet su barggolanjastes malet su mailme bæggalmas gova, mi galgai čajetet, atte Jesus asata „ækkedaža.“ Su ænemus halidus daina govain læi, atte čajetet olbmuidi čielggaset dam Hærra Jesus, gutte su oaivvel mielde galgai oažžot daihe gæstet buokai gæčastaga aldsesis. Ovta čikki dam govast læi son malim moade čabba litte, ja dam barggoi læi son adam manga vokko. Go vimag govva læi gærggam ja divvojuvvum davalas, čajatussan, ja ollo olbmuk algge čoagganet dam birra, fuomaši malejægje, gutte alo læi lakka, atte ædnagat daina imaštalle aivestassi daid litti, mak legje nuft čabbat ja koanstalažak rakaduvvum.

Go ækked bodi, de valdi dat govvačæppe su malakostas ja sikkasti daihe malesti erit daid litti aibast. „loktage galga dast

mannel ramedet ja imaštallat daid litti,“ celki son, „ja damditi masset gova oaivveoase, Kristus, gæn ala buok čalmek galge darvenet.“

Dat læi stuora ja buorre jurda, mi manai su sielo čada, go son billedi dam gova, mi sudnji læi maksam nuft ollo vaive ja bargo ja vela buktam sudnji gudne ja ramadusa. Mist læ juoga oappat dast. Geččup mige æmbo dam ala, atte mi oaffaruššat lairalitti — dat mi i lak mange væra —vai min gæčastak æmbo darvanifçi aivestassi Hærra ala.

Igo mana ædnag olbmuiguim sæmma lakai go daiguim, gudek daid namatuvvum litti imaštegeje. Go si gullek ovta sardneolbma sardnomen Jesus birra, de si aivestassi imaštallek su ja sardnok su čæppevuoda daihe čuorbbevuoda birra, ja vajaldattek dam oaivve evangelium sardnedæmest — namalassi Jesus. Damditi manek ædnag olgus sarnest alma burist-sivdnadustaga.

Ibmel ain gulla su man- naides rokkusid.

Okta kristaláš Same nisson Sameædnamest muittab mudnji gieskad:

Manga jage dastouddal buoccai okta su manain garraset ja læi juo æmbo jabmem siste ja ællem. Ædne diedostge sæddai morraši su rakis manas dieti, i nuft ollo dam jamolaš rubmas dieti, go su jabmemættom sielo dieti, i læm vela bestujuvvum. Jab-

mem davdda læi garas su rakis manas. Golbma jandura oroi son jienataga, dego jabmam. Mutto ædne i vaibbam goccemest ige rokkadallamest. Ija bæive rokka-dallai son angeret Ibmeli, mutto vastadus i orrom boattaman goassege. Bæivek, ijak ja dimok legje bagjelmæraļāš gukke. Doaive ja ilo sagjai vuoinade dušše jabmem jaskadvuotta ja moraš. Mutto son bisoi rokkadusast ja oskost Hærra sane ala, mi čuogja: „Rokkadala, de don oažžok, oca, de don gavnak ja golkot, de dudnji rabastuvvu.“

Dat namatuvvum golbma jandura manne, ja ain oroi albme dappujuvvum. Ide mikkege vastadusaid su rokkusi su manas oudast.

De njaka sivost dat lossi dattujuvvum ja vaibbam ædne dam jamadægje nieidas sænga lusa. Son sardnu sudnji hiljanet. Nieida vastadus illodatta dam moraš ja rokkadalle ædne. Farga sati nieidda illodattet su ædnes daina ilolaš sagain, atta son læi bestujuvvum. Aido dam læi ædne rokkadallam dam aige sisa, maid nieidda buocai. Mutto Ibmel dagai vela æmbo; son čuožžaldatti su bejas dam jammemsængast ja son ælla vela odne dam bæivege ja læ dærvas.

Daggar sagak illodattet juokke rokkadalle olbma ja nisson. Læge visses, atte Ibmel aiggo gullat du rokkus, go dat læ duodalaš. Gal orro læme davja nuft, atte son aibbana vastadusain; mutto læge visses, atte gal vastadus gærde boatta.

Dat sæmma Same'oaabba muittali vela mudnji su nubbe nieidas birra, gutte maidai fatetalai garra davdi. Son læi gukken ædnes-tes erit. Ja go sadne olli ædne hœlljai, de bagjani ædne vaimo siste dat stuoramus buok gačaldagain: Lægo siello bestujuvvum, Ja son didi vissa, atte dat i læm bestujuvvum, dallego soai ærranæiga. Mi læi dal ædnai radden. Matke læi gukke ja unokas bæssat dokko nuft farga go vejolaš.

Ædne ani maidai dal dam sæmma boares ja vuogas rade go ouddal, namalassi rokkusgæino

Ibmeli, son gutte læ loppedam gullat garanascivgaid, go dak gærjedek horramuša, mon sagga æmbo su manades, go dak gaibbedek sust sieloi bestujume. Ædne algi rokkadallat, atte Hærra bisotifci hæga dassačigo son olleši nieidas ragjari. Ja gal Ibmel gulai su rokkus fast. Son juvsai su ain hægast, mutto jabmen læi bigjan su stœmpala su ala. Dat vuostamuš maid dat kristalaš nisson dagai, læi, atte son jærai sielo dilalašvuoda su manastes, ja dam gavdnai son hui hægjon. Su vaibmo læi galmas ja garas dego gædgge. De læi fast alget gærjedet Ibmelest væke. Ja go rokkadallamest gærgai, de ain jærra su jabme manastes, moff sielo ašiguim manna. Mutto su aidno vastadust læi atte son læi ain galmas. Ja made æmbo ædne rokkadalai su manas oudast dade garrasebbo oroi su mana vaibmo šaddamen. Mutto ædne i vuollanam son giddadoalai sanest maid Ibmel læi loppedam. Jabmemboddo lakkani æmbo ja æmbo, mutto su vaibmo læi ain galmas. Ja ædne siste čuojai dat gačaldak: Igo Ibmel aigo gullat mu rokkus ja bæstet mu mana? — Oanekas aige dast maŋŋŋl sati dat jamelægje niedda illodattet su moraš ædnes daina sagain, atte son læ bestujuvvum. I šat ællam gukka dam rajest, ouddalgo vagjoli jabmem-læge čada diedededin, atte Hærra læi su baiman. Ja Ibmel læi gullam dam ædræ rokkus.

Oskolaš vanhem, biso rokkadallamest du namaidad oudast!

Jurddagak vassam juovllabasiid birra.

Likaolažak ja harvek læk dak, gæina læ duodalaš ja likkolaš jurddagak, ja ædnagak ja likkotæmek si, gæina læ likkotesvuoda jurddagak. Si occek sin ilosæk aivestassi buollevina siste. Ædnagak læk si, gæid vaimost bajasbagjanek dak jurddagak, atte allabassidi rabbat dam likkotesvuda gaskaoame buollavina. Daggar

jurddagi cogga dat čappis ravdde dai æppeoskolažai vaibmoi, ja dalle oažžo son sin skappu ladesek buollevina uccan varin, ja daina jukkamušain assuda balvvalægjides gallonake, vai roakkadebba læk sivoobmuud muošetuttet gæinoi alde, vai roakkadebbo læk rafhetesvuoda dakket. Dat jukkamuš bottita vela vaimoge nuft, atte si gudek dam navdašek ožžuk vela halo olbmuige vahagattet, nuftgo okta aigoi muina dakkat min guovlost, mutto i dadde likkostuvvam nuft, atte oažžoi aittagides mielde dakkat. Mon im bala gal dast nuft mendo ollo, gutte rubmaš billeda, go fal mu siello i satte sorbmijuvvut. Mon guoddam damditi andagassi addem vaimo dudnji ja æra vašalažaidam vuostai.

Mon oainam maidai damage, atta harvek læk si, gæid vaimost bajasbagjanek dak duodalaš ja likkolaš juovllajurddagak dam buristsivdneduvvum bæste ala, mi oudal mailme vuodo bigjume juo læi migjidi mæreduvvum. Mon diedam maidai damage, atte læk gate soames ælle sielok gæid vaibmoi bæste læ riegadam daina vassam alla juovllabasin. Di harves sielok, liket ilolažak doaivo siste, gierddavažak attestusaid siste! Illodeket Hærra siste alelassi! Fastain cælkam, illodeket!

Mon loem dal joavddam dam muddoi, atte dat bitta maid mi logaimek „Nuorttanaste“ 13. nr. alde, (namalassi, atte Europage šadda garžže migjidi assamsagjen j. n. v.). Ja gal dat nuft læ. Rafhalaš olmus i gavna riftes assamsaje, gosa juolgas duosta rokkadet bigjat. — Mi mailmest atestuvvum sielok, allup suorggan, jos vela dat jamolaš ædnam ænaš aigid vašalažain læ devddujuvvum. Dat stuora vuittohærra læ loppidam bouk nevid cuovkas časkit, dam birra lavllup mi Landstad salbmast nr. 16/ — Gilvotekop vela vebaš aige, farga bæssap dam alme stuora čoaggam sisa Paradiasa illoi, daid duhat engel joavkoid særvvai, Labba lavllagga lavlodet dam gollest vuoddoduvvum hægja sala siste.

Bissopmi rokkadallama siste

dam oanekaš aige — muittop mi maidai min vašalažaidamekge. — Vare dat stuore Herra singe armoaigest eritjorggalifči dam stuora aglaš njello ravidast sida guvllui, min ača vissoi!

Dærvuodaid saddim mon buok Ibmel olgus vallijuvvumidi gukken ja lakka.

(Sisasaddijuvvum Dænovuonast Ovtala almalas Kanaani matkustægjest).

Jottolagast.

(Redaktora matkebrävva II).

Hammarfestast manui mu matke Kolvikai mædda Honningsvæge. Dampa alde gavnadim mon 4 sardnaolmain, maina guovtes legja Suomaædnemest, ja okta Porsangast ja okta Saltesavjost. Suoma sardneolbmak læk jottam ædnag sajin Sameædnemest ja læmaš stuora buristsivdna dussan. Ædnag sieloid læba soai oapestam dam buorre bainana lusa. Stuora ja duotta moridusak læ læmaš daina ænaš sajin gost soai læba jottam.

Kolvikast gavnadim mon mu rakis skipparin, Korsvikain, gutte maidai jotta Samemišsonast. Havske læi fast gavnadet suina olles jage gæcest. Son læi juo ouddal mu ollim Kolvikai. Læi maidai mæredam eoaggalmasa.

Havske læi fast gavnadak dai rakis ustebiguim moadde jage gæcet. Mutto aigge læi oanekaš ja moai ferttima fast guoddet dam baike. — Boares „Øystein“ doalvoi manno rasta dam govddis Porsangovuona Lerpolti, dost maidai oažžoime buorre vuostaivalddujume. Sæmma bæive mannelgaskabæive læimek mi fast eoaddanam Ibmel sane birra gukkes vassam aige sisa. Ja gal dat læige havske, go olmuš jurdaš dam mavsolašvuoda ala. mi gavdnu dam siste, atte vieljačakassek ovtast. Lerpollast manai monno matke ain olgus dam gadde. Duost dast ain orosteime ja čokkima olbmuid rumašlas bargo mannel Ibmel sane birra. Dak legje illoboddok migjidi fast oaidnaladdat dabe daid lunddašgodid siste; mutto soabmasid maidai ocaallim,

gæid mi čalbme læi oudal oaidnam, mutto gudek dal legje vagjolam dam stuora agalašvuoda sisa, ja gæid mi æp bæsa sat oaidnat dabe. — Dat muitota migjidi. atte buok oažže læ dego rasse, dat goldna; mutto Ibmel sadne ja dat gutte dam ala vuoddoda, bisso agalažat. Addus Ibmel, atte mi gærde bæsašimek oaidnaladdat singuim Ibmel olgiš bældel! — Muittok dam, di gudek oarbesen leket baccam dam mailbmai, atte Ibmel aiggo læt oarbbasid suogjalægje ja aččetemid ačče.

Vakkoovtastorroma mannel valdime moai fast æro daid rakis ustebiguim, gæiguim mi leime vastedam manga havskes ja buristsivdneuvvum boddol, mak æi vajalduva nuft farga. Mi dovdaimek, atte Ibmel vnoignu læi lakka, go mi eoagganeimek su sane birra. Juo, nuft dat manna, go olbmuk eoagganet ovtain vaimoin Ibmel sane birra. Mutto maidai dastge saddai aigge mendo oanekaš, go moai galgaim ollet Lagesvudni bæssašbasidi juksam varas daid goikke sieloige bæssaš evangeliumin. Nuft ferttime moai ærranaddat daid rakis ustebiguim ja manno matke manai bagjel vare Bissojokki, gosa monnoi juo læi mæreduvvum eoaggalmas, Maidai dastge oidnujegje manga oapestamuodo. — Ija vuoinastæme mannel valdima moai fast æro daina rakis ustebiguim, ja dal manai monno matke Lagesvuona duoddar bagjel Lagesvudni — (Stuoravudni). Okta vieka gukkis gæidno, go telegraflinja mielde manna — 48 kilometor — mæsta vitta mila. — Na gal dat giærdai eoigigat, go sivo vel læi hægio — dušše garra muota ja muttom sajid dušše gædgge ja bievllaæna. Guovddo dam amas avddem duoddar jugaimo moai duoldde gafhe, vaiko mannost i læm gafhegievne farost æige dollabierggasak. Mott datkes manai? daidda soames jærrat. Juo, monnost læge daggar boattal, mi doalla gafhe liegasen 24 dimo. Daggar galgaši læt juokke jotteolbmust. — 14 dimo mannel go moai leime guoddam Bissojoga læime moai Stuoravuonast. Olbmuk legje juo noka-

dam Mutto i læm varalaš, go olmuš boatta ustebid ja rakkasid lusa. Farga leime moai liegga viesost. Ja vuoinadus maidai læi buorre daggar matke mannel.

Havske læi fast doivadet daid rakis ustebiguim gukkes aige sisa. Manga dinga læ nubbastuvvam dam vassam aige sisa, mutto buorre diettet, atte Jesus Kristus læ dat sæmma. (Hebr. 13. 8). Ja dam bodimek mi maidai dovdad daid bæssaš basid Lagesvuonast. Ibmel addi migjidi duottavuodast ilolaš bæssačid. Mist legje havskes boddok daid stuora basid, daid mi æp mate goasege vajaldattet. Æska agalašvuoda idded galgga almostattet, manen dak bassek legje migjidi. Mon diedam æska dal manne Ibmel læi addam mudnji daggar garra halo bæssaš basidi. — Mon cælkam dušše dam have dam: Ibmeli gitos dam ondast! Maidai damge vuonost gavdnujek duotta Ibmel manak, ja ædnagak daini, gudek halidek saddat Ibmel mannan. Ibmel buristsivdneokus buok ustebid gukken ja lakka.

Vieljalaš dærvnodaiguim Din

Ovlla - Andras.

Sameavis.

(Loappa).

Dam mu olgusaddum arvvalusa mielde mataši daggar ovtastum blađe Same- ja rikagielli su varas telegrammasagaidesguim juokke vakkost oažžot ollo doallid sikke samin ja dačain ja viddanet dassedebbut ja gukkebui- de, go blađe dušše Samegilli ja telegrammaidtaga, ja dalle su stuorab kontingenta boadoin- ja go 2 akšieserve (»S.a.« ja »W.S.«) bajasdoallaba dam ovtastattum blađe mattaši dat eožžot balancast ja guoddet ječas.

»S. a. ja »W. S.« ovtastatum, saddaši oktasaš blađe buok min rika samidi, ja ovtastattujubme læ maidai daggo buoreb, atte Samek oapašegje darogiella lokkat.

Garašjoga girkkobaikest læ oažžomest asse redaktora ja asse prentte- jægje, mak læva gramatikalažak — same — ja darogillalažak ja mak bagjelasasge valddeba čallim, prenttim ja doaimatusa blađest.

Garašjogast læ vuokkasemus ja heivolemus olgusaddemsagje, dainago dat læ Samid stuoramus čoakkebaikke ja dat læ guovddelemus ja æra našsonain uccemus hainekættes Samid assambaikke. Garašjokka læ Samin buok mađidčuolma. Dast læ rikstele fona ja poasta vuolggā ja boatta 2 gærde vakkost.

Halidægjek čallusek fargamusat vastadusa ja divvoma »Nuorttanastei« ja mudnji dam mu arvvalusi, maid mon maidai ouddanbija »Waren Sardnai.«

Garašjogast dam 8—2—1913
S. A. Samuelsen.

* * *

Nuftgo vissa muttomak muittek, ja dittek de læ »Waren Sardne« oarje Samid avisa, mi olgusboatta darogilli Rørosast. Daina blađin dat gudnejatuvuvum sisasadejægje arvvala akšieserve rakadet. Dat blađde olgusboatovta gærde juokke vakkost ja læ njeljasidošas ja stuorabuš go »Nuorttanaste«

Dat »Samnavis« bitta i šaddam sisavaldet oudeb nummaridi, go dak juo legje prenttijuvvum ouddal. Mi doarvop, atte dat dakka dam sæmma duoje.

Redaktøra.

Brævak.

Guovddagæinost čalljuvvu:

Hr. redaktøra!

Saddim monge moadde sane min rakis aidno Samegielblađđai, muittalam varas sagaid min guovlost.

Dal læ mist ænaš muota nokkam. Mu mielast orro dat dalve aibas bivdotes dalve bagjerikast. Dām dalve læ rievsađ læmaš aibas vanes. Gal fertte čuoiggat gukkas ouddalگو gavdna maidege. Maidai ječage navdde læ uccan dām jage — i sagga luoddage oidnu. Jos galgaši gannatet rievsađid bivddet, de fertteši oažžot juo 70 — 80 evre bittast.

Hčaitam čallemest dam have savadedin, atte vare min rakis Same aidno blađde ožoši ollo doallid. Juokke Sameadnamest bæraš galgaši dasa bigjat ruđa lika burist go vinaboattali. Gal soames daidda jurddašet, atte i sust ligo rutta dasa, dastgo sust

læ nuft ollo ječa golok, Mutto ale juo nuft arvval; gal dām ovta kruvna juo satak juollodet, go datto læ.

Ollo vaimolaš dærvuođak buok blađe lokkidil

J. N. T.

Tanast.

Bivdam saje dām moadde sadnai ja rokkadalam atte bijašek muge bitta min rakis »Nuorttanastei«, maidai mige viggap ain doallat. Mu avčom læ, atte buok Same vieljak ja oabbak lifči ain angarebbo doallat ja viddedet ja bisotet ain min Samegielblađe. Dat læge vel dat aidno okta, mi boatta vel min ječamek gilli — dām rakis ædnegilli. Dāmđiti berrep mi ain angerebot doallat dām blađe. Ja jos dust i læk dat blađe, de vana dallanaga poastarappe lusa ja dinggo dām ođđajage rajest.

Mon dieđam maidai dām, »atte min aigaš nuorak æi oro mange væran adnemen ječasek ædnegiela — namalassi Samegiela. Læ juo hilggogootam maidai ječasek biktasid ja dām sagjai valddam dačabiktasid ja nuft viggæk hærrastaddat dačai gaskast.

Mon haladin okti ovta Same vieljain dampa alde, ja son muittali mudnji, atte son okti bođi baikkæi ja fertti vuost smiettat fiervast, moft son galgai buorrebaive ravkat samegille. Æi oro dām rajest ila ollo arvostadnemen sin ædnegielasek. Moft galgga daina lagin bissot maddarvanheimi giela? — — — — —

Loapatam mu čallagam dām have ollo vaimolaš dærvuođaiquin buok blađe doalledi — erinoamačæt Dænodakki ja Garašjokki.

Okta nuorra Samenieidda

Ragnhild H. Olsen.

Soatte.

Soatte i læk vela nokkan. Muota læ hettim ollo. Dām maņemus aige læ læmaš manga garra dæivadæme. Ilæk buorre diettet, goas dat soatte nokka. Dat vahaš jaskadvuotta læ dušše nanosmattam sin æmbo soattai. Tapa orro jorramen turkalažai bællai.

Sameadnam bivddo

i oro vela čajetæmen buorren, vaiko loddo læ boattam.

Elektriciteta læ ællem!

Mu elektriska apparatak læ buoredam dobbe, gost æraid æi læk buoredam. Mon dakkedam garra dovdebaš ravnje. Dak makset 7 rajest — 12 kruvna. Bajasčuvvggitus addujuvvu, go vas tadus port čuovvo mielde. Čale dallenaga, mutto aive darogilli.

E. Mikalsen,

Sortland, Vesteraalen,

Duođastus!

Hr. E. Mikalsen!

Dām læsme apparatai, maid mon ostim dust mars manost 1912, læm men duttavaš man ovdast gittujuvvu, go mon læm gillan læsmest 18 jage ja læm occam ædnag doaktari alma mange avketaga, de ostim mon ovta læsme apparata E. Mikalsenest ja dām bokte šaddim mon aibas dærvasen, nuft atte mon avčom jokkehaža gutte gilla daggær davdain gæččælet dām apparata.

Gudnebalolašvuodain

Eliot Bentsen, Skættan pr. Tinden,
Vesteraalen 28—11—1912.

Loga dām!

A. Larsen samegiel muittalus girje »Bæivve-Algo« læ dal olgusboattam. Dām girjest læ 80 bæle ja maksa kr. 1,10, porto 5 øra.

Girje satta dinggujuvvut mæ bokte.

A. Larsen,

Repparfjord, Finmarken.

„Nuorttanaste“

kommissjonærak 1913 læk:

Nils Svendsen, Veines,

Josef Pedersen Bevkop, Kolvik

John Josefsen Lerpøl, Porsangen

Per Isaksen, Neiden.

Samegiel girjek.

»Dat ucca lavlagirjaš« (100 lavlak), maksa poastas saddingjuvvum 30 erve gappalak.

»Lækgo du suddok andagassi addujuvvum«, 25 evre poastas.

»Nuorttanaste« doaimatus.

»Nuorttanaste« čalle, prenttejægje ja oulgadde læ Ole Andersen, Skjoldhav.